

2017/57



ONTVANGEN 17 OKT. 2017

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Hogeschool Utrecht
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 14007
3508 SB UTRECHT

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
T.M.A. Lim
T +31 6 46 84 92 14
t.m.a.lim@minocw.nl

Onze referentie
1258952

Uw brief van
14 juli 2017

Uw referentie
17.012.01/OI

Bijlagen
1

Datum **13 OKT. 2017**

Betreft Besluit macrodoelmatigheid hbo bacheloropleiding Hogeschool Utrecht
Professional College

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Geacht College,

Met de brief van 14 juli 2017, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 17 juli 2017, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de hbo-bacheloropleiding Hogeschool Utrecht Professional College als bekostigde opleiding (voltijd en deeltijd) te verzorgen in de gemeente Utrecht. De opleiding is voorgesteld in het Croho-onderdeel sectoroverstijgend en de studielast is door u bepaald op 240 studiepunten.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 14 september 2017, kenmerk 2017/57, negatief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2014 (hierna: Beleidsregel), heb ik besloten niet in te stemmen met uw voornemen om de hbo-bacheloropleiding Hogeschool Utrecht Professional College als bekostigde opleiding te verzorgen in Utrecht.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Beleidsregel leidraad geweest voor mijn afwegingen.

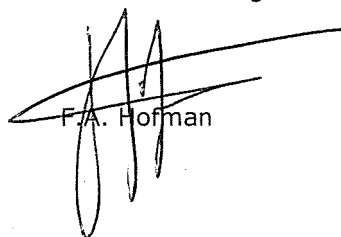
Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag niet voldoet aan criteria b en c van artikel 6 van de Beleidsregel. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de Vereniging Hogescholen.

Onze referentie
1258952

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
dr. Jet Bussemaker
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,



F.A. Hofman



Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies Geachte mevrouw Bussemaker,

Op 17 juli 2017 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Hogeschool Utrecht om de hbo bachelor Hogeschool Utrecht Professional College als bekostigde opleiding te verzorgen te Utrecht (brief van 14 juli 2017 met kenmerk 17.012.01/OI). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen. Op 17 augustus 2017 heeft de CDHO omwille van de zorgvuldige besluitvorming een nieuwe beslistermijn gesteld.

datum
14 september 2017

onderwerp
nieuwe opleiding
Hogeschool Utrecht
voltijd en deeltijd
hbo bachelor
Hogeschool Utrecht
Professional College
Utrecht

ons kenmerk
2017/57

bijlage
beoordelingskader

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op het verzoek van Hogeschool Utrecht om de opleiding hbo bachelor Hogeschool Utrecht Professional College als bekostigde opleiding te Utrecht te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de hbo bachelor Hogeschool Utrecht Professional College in Utrecht aanbieden. Het gaat om een Engelstalige hbo bachelor in het Croho onderdeel Sectoroverstijgend. De opleiding omvat 240 EC en wordt in voltijd- en deeltijdvorm aangeboden. De opleiding bestaat inhoudelijk uit thema's en doorlopende leerlijnen. De thema's zijn niet statisch, maar vooralsnog gaat het om Digital Transformation, Energy Transition, Future Health, Inclusive Society en Social Entrepreneurship. De doorlopende leerlijnen betreffen Digital Transformation, Systemic Design Thinking, Applied Research Interventions en Professional Identity. Studenten verdiepen zich op basisniveau in tenminste drie thema's en verdiepen zich in tenminste twee thema's. De opleiding is toegankelijk voor studenten met een mbo-4 diploma, havisten, vwo'ers en werkenden. Er worden geen bijzondere vooropleidingseisen gesteld. Afgestudeerden van de opleiding zijn volgens aanvrager 'wendbare en weerbare professionals'.

Saxion heeft gelijktijdig een aanvraag ingediend voor een hbo bacheloropleiding Liberal Arts & Sciences (LAS). Aangezien de beide opleidingen inhoudelijk en qua vorm sterk verwant zijn heeft de commissie de beide aanvragen in samenhang behandeld.

pagina 2 van 7 Aanvrager doet een beroep op criteria a, b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan criterium a in art. 6 van de Beleidsregel. De aanvraag voldoet niet aan de criteria b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium a Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de opleiding nieuw is en noodzakelijk om de gewenste vernieuwing te realiseren. Ter onderbouwing van die stelling heeft aanvrager de voorgenomen opleiding vergeleken met vier hbo bacheloropleidingen: Global Project and Change management van Windesheim de bachelor Advanced Business Creation van Avans, de hbo bachelor International Business Innovation Studies van Inholland en het voornemen van Saxion voor de hbo bachelor LAS. Het gaat om brede, sectoroverstijgende bacheloropleidingen die studenten niet zozeer voorbereiden op een vastomlijnde beroepspraktijk, maar vaardigheden en kennis aanreiken waarmee zij in verschillende functies kunnen opereren. Uiteraard kunnen afgestudeerden opteren voor bestaande beroepen en functies. De bachelor Global Change and Project Management heeft een sterke internationale focus en is inhoudelijk gericht op project- en verandermanagement in diverse branches. De bachelors Advanced Business Creation en International Business Innovation Studies zijn gericht op innovatie in het Nederlandse en internationale bedrijfsleven. De studenten leren om over de grenzen van vakgebieden heen te kijken zo innovatieve concepten te ontwikkelen. De hbo bachelor LAS bestaat uit zes disciplines (filosofie, geschiedenis, gedragswetenschappen, kunst, ondernemerschap en technologie) die worden verbonden aan maatschappelijke thema's zoals voedsel, textiel, de stad, water, diversiteit, samenleven, onderwijs, generaties en werk. De opleiding is gericht op het op innovatieve wijze oplossen van maatschappelijke vraagstukken middels kennis en vaardigheden uit verschillende vakgebieden. De voorgenomen hbo bachelor LAS van Saxion is daarmee sterk verwant aan de hbo bachelor Hogeschool Utrecht Professional College die aanvrager wil aanbieden.

Op grond van het bovenstaande concludeert de commissie dat de inhoud van de opleiding nieuw is en dat een volledige nieuwe opleiding noodzakelijk is om de gewenste vernieuwing te realiseren. Daarmee is de noodzaak van deze opleiding in de zin van de Beleidsregel aangetoond. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 6 van de Beleidsregel.

De commissie merkt op dat bij aanvragen voor wo opleidingen Liberal Arts & Sciences in de vorm van university colleges gedebatteerd is over de naamgeving. OCW en CDHO delen de visie dat de term 'college' betrekking heeft op de onderwijsvorm (vaak kleinschalig en intensief) en niet op de inhoud. Elke opleiding kan in de vorm van een college worden aangeboden. Om die reden acht de commissie de naam 'Hogeschool Utrecht Professional College' (die aanvrager zelf ook een werktitel noemt) verwarrend. De commissie adviseert om de opleiding een naam te geven die aansluit op de inhoud.

Beoordeling criterium b Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de hbo bacheloropleiding Hogeschool Utrecht Professional College aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.



**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 3 van 7 Aanvrager onderbouwt de maatschappelijke behoefte aan de hand van het rapport 'Hoger Onderwijs van de toekomst' uit 2011 van de Onderwijsraad, de Strategische Agenda 2015-2025 van OCW, de Kamerbrief 'De wereld in: visiebrief internationale dimensie van ho en mbo' uit 2014 van de Minister van OCW, het WRR rapport 'Naar een lerende economie' uit 2013 en het SER rapport 'Leren in het hoger onderwijs van de toekomst?' uit 2015.

Het rapport van de Onderwijsraad uit 2011 is een reactie op de Strategische Agenda van OCW uit 2010. Die agenda is inmiddels achterhaald en vervangen door de Strategische Agenda 2015-2025. In de huidige Strategische Agenda en in de visiebrief die OCW in 2014 naar de Tweede Kamer zond benadrukt de Minister het belang van het opleiden van 'competente rebellen'; creatieve en ondernemende studenten die daadwerkelijk veranderingen kunnen realiseren. Digitalisering en internationalisering zijn daarbij belangrijke factoren. Hogescholen moeten een broedplaats zijn waarin deze talenten tot bloei kunnen komen en deze hogescholen moeten in een open verbinding staan met de maatschappij. Dit laatste punt wordt ook benadrukt in het rapport 'Naar een lerende economie van de WRR (p. 272). In het SER rapport 'Leren in het hoger onderwijs van de toekomst' reageert de Raad op de Strategische Agenda van OCW. De SER geeft aan dat de kwaliteit van het onderwijs de eerste prioriteit heeft. Een belangrijk aspect van kwaliteit wordt gevormd door de responsiviteit van opleidingen en maatwerkmogelijkheden voor studenten (p. 20). De voorgenomen bachelor sluit hier op aan. Daarmee is een maatschappelijke behoefte aangetoond.

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de hbo bachelor Hogeschool Utrecht Professional College verwijst aanvrager naar onderzoeken die men heeft laten uitvoeren door Hobéon en Yacht en naar ROA's arbeidsmarktdatabase AIS.

Hobéon heeft een kwalitatief en kwantitatief onderzoek uitgevoerd middels een enquête onder 16 werkgevers in de regio. De commissie constateert dat de stellingen in het kwalitatieve deel dermate algemeen van karakter zijn dat zij op vrijwel elke opleiding van toepassing kunnen zijn (bijvoorbeeld: digitale vaardigheden zijn nodig om hedendaagse problemen op te lossen. Het oplossen van complexe problemen vergt een interdisciplinaire benadering). In het kwantitatieve deel geeft 61% van de respondenten (10 van de 16) aan dat het profiel van de afgestudeerde hbo bachelor Hogeschool Utrecht Professional College al voorkomt in de eigen organisatie. Dit betreft medewerkers met functies op het gebied van HRM, recruitment, sales, marketing en communicatie, projectmanagement, consultancy en logistiek. 7 van de 16 respondenten verwachten dat er binnen de eigen organisatie op korte termijn baanopeningen zullen ontstaan voor afgestudeerden met het profiel van de hbo bachelor Hogeschool Utrecht Professional College, waarbij 1 respondent heeft aangegeven dat men meer dan 50 baanopeningen binnen de eigen organisatie verwacht. Op langere termijn geven 8 van de 16 respondenten aan dat zij 1 of meer baanopeningen voor dit type medewerker verwachten. Gezien het zeer beperkte aantal respondenten kunnen uit dit onderzoekje geen conclusies worden getrokken over de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen bachelor Hogeschool Utrecht Professional College.

Yacht heeft gedurende een periode van 6 weken gekeken naar welke soft skills en hard skills voorkomen in vacatureteksten. Men heeft deze uitkomsten vervolgens



Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

pagina 4 van 7 gerelateerd aan het profiel van de afgestudeerde hbo bachelor Hogeschool Utrecht Professional College om tot een schatting van het aantal baanopeningen voor dit type afgestudeerde te komen. Yacht komt uit op ca. 8.620 relevante vacatures. Dit onderzoek is uitgevoerd in een beperkte tijdspanne (6 weken), er is geen rekening gehouden met het feit dat voor specifieke beroepen ook andere vereisten gelden dan een bepaalde set soft en hard skills en er is niet gekeken naar welke opleidingen al in deze arbeidsmarktbehoefte kunnen voorzien. Een kwantitatieve behoefte aan afgestudeerden van de hbo bachelor Hogeschool Utrecht Professional College is uit dit onderzoek dus niet af te leiden.

Aanvrager heeft vervolgens een aantal beroepsgroepen die uit het onderzoek van Yacht naar voren kwamen vergeleken met de gegevens uit ROA's arbeidsmarktdatabase AIS. De commissie is echter van mening dat het onderzoek van Yacht geen aanleiding geeft om de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden alleen te relateren aan deze beroepsgroepen. Het curriculum van de voorgenomen opleiding is zo breed dat geen duidelijk beroepsperspectief kan worden vastgesteld. De commissie constateert op grond van het bovenstaande dat een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de bachelor Hogeschool Utrecht Professional College niet is aangetoond omdat de geleverde informatie te weinig specifiek is. Voor het aantonen van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van een nieuwe opleiding is het noodzakelijk dat deze opleiding een zeer substantiële beroepscomponent bevat en toeleidt tot een of meerdere concrete beroepen. Uit de onderhavige aanvraag blijkt dit onvoldoende.

Aanvrager betoogt dat de opleiding door het sectoroverstijgende karakter aansluit op diverse topsectoren, waaronder de Topsector Creatieve Industrie en de Topsector Life Sciences & health. De commissie is van mening dat onderdelen van de voorgenomen bacheloropleiding te relateren zijn aan de verschillende topsectoren, maar dat het geheel dermate flexibel en onbepaald is dat niet geconcludeerd kan worden dat de gehele opleiding specifiek aansluit op één of meerdere topsectoren.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke behoefte. Aanvrager heeft het bestaan van een arbeidsmarktbehoefte niet aangetoond. De aanvraag voldoet niet aan criterium b in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium c Beleidsregel

Aanvrager heeft in de prestatieafspraken met de Minister een viertal zwaartepunten vastgelegd, te weten Duurzaamheid in de gebouwde omgeving, Creatieve industrie, Werken en leren in de wijk en Zorg en technologie. Aanvrager heeft niet aangegeven op welk zwaartepunt of welke zwaartepunten de voorgenomen hbo bachelor Professional College aansluit. Om die reden dient de aanvraag te voldoen aan alle elementen van criterium c in art. 6 van de Beleidsregel.

Vanaf 17 juli 2017 is op de site van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van de Hogeschool Utrecht om de hbo bachelor Hogeschool Utrecht Professional College in Utrecht aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.



Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

pagina 5 van 7 Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde opleidingen. De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod groeide in de periode 2009-2015, maar het afgelopen collegejaar vertoonde een dip.

opleiding	instelling	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/2016	2016/2017
B Advanced Business Creation	Avans Hogeschool	66	69	101	132	190	136	188	155
B Global Project and Change Management	Windesheim	16	12	23	39	40	64	49	77
B International Business Innovation Studies	Inholland	0	0	0	0	0	91	109	87
eerstejaars Instroom	totaal	82	81	124	171	230	291	346	319

Bron: BronHO

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen hbo bacheloropleiding op grond van een interessepeiling. Aanvrager verwacht dat circa 100 studenten zullen instromen, bij een grotere belangstelling wil aanvrager een capaciteitsbeperking instellen om de kwaliteit van de opleiding te kunnen blijven garanderen. De commissie acht deze prognose te optimistisch als gekeken wordt naar de instroom bij verwante hbo bacheloropleidingen.

Aanvrager heeft bij criterium b het bestaan van een arbeidsmarktbehoefte niet aangetoond. Dit heeft als gevolg dat de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen hbo bacheloropleiding Hogeschool Utrecht Professional College niet kan worden afgezet tegen de arbeidsmarktbehoefte. De commissie is derhalve niet in staat gesteld om te beoordelen of er vanuit de landelijke arbeidsmarkt ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Aanvrager heeft een beschrijving geleverd van de inbedding in de bestaande kennisinfrastructuur. Het Hogeschool Utrecht Professional College sluit via de vijf thema's aan op vijf lectoraten binnen de HU: Digital Smart Services, Nieuwe Energie in de Stad, Technologie voor Zorginnovaties, Participatie en Stedelijke Ontwikkeling en Coöperatief Ondernemerschap. Aanvrager maakt niet duidelijk welke faculteit penvoerder zal zijn van de opleiding. Verder geeft aanvrager aan dat de opleiding kan aansluiten bij het expertisecentrum van HU en HKU UCREATE en het samenwerkingsverband Utrecht Science Park. Vestiging van de opleiding in Utrecht heeft naar verwachting geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er geen ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo bacheloropleiding Hogeschool Utrecht Professional College te realiseren. De aanvraag voldoet niet aan criterium c in art. 6 van de Beleidsregel.



**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 6 van 7 Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter



Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

pagina 7 van 7 **Bijlage:**

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a, b en c.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.